

De diëtist als specifiek element in de keten

Janine van den Biezenbos

Diëtist

Dietheek Leiden en Warmond

Bestuurslid Stichting DNO

- Diëtist in verschillende huisartsenpraktijken en gezondheidscentra
- Samenwerking met huisartsen, praktijkverpleegkundigen en fysiotherapeuten
 - Manieren van samenwerking
 - Rolverdeling POH en diëtist
 - Drempel

Ketenzorg

- Zorgstandaard
- Positie in de keten
 - Contractering
 - Kansen
- Wat is de positie van de diëtist binnen uw zorggroep?

Stelling:

- De NDF zorgstandaard geeft aan dat individueel toegespitste voedings- en dieetadviezen door een diëtist moeten worden gegeven en dat de adviezen niet met elkaar in strijd mogen zijn
- Goede zorg; alleen de diëtist geeft voedings- en dieetadviezen?

Benut de samenwerking

- Als diëtist: zorg dat de andere behandelaren op de hoogte zijn van de Voedingsrichtlijnen bij diabetes
- Als praktijkondersteuner/verpleegkundige: raadpleeg de diëtist bij twijfel
- Als huisarts: verwijst op de juiste momenten door

Indicaties voor verwijzing

- Direct na het stellen van de diagnose
- Indien er sprake is van overgewicht, ondergewicht, ongewenste gewichtstoename of gewichtsverlies van meer dan 5 kg in 3 maanden en/of buikomvang bij vrouwen > 80 cm of bij mannen > 94 cm en/of hypertensie en/of afwijkend vetspectrum in een latere fase dan na het stellen van de diagnose
- Bij verandering van de bloedglucoseverlagende medicatie (tabletten en/of insuline)
- Wanneer de patiënt optimaal effect wil behalen met zelfcontrole
- Wanneer onderzocht moet worden of de voedingsgewoonten van de patiënt een optimale regulatie in de weg staan
- Wanneer er sprake is van een niet optimale diabetesregulatie
- Bij verandering van leef- of werkomstandigheden
- Wanneer er sprake zou kunnen zijn van een eetprobleem
- Wanneer er sprake is van maag-darm problematiek
- Wanneer er sprake is van complicaties, waarbij aanpassing van de voeding zinvol is (bijvoorbeeld bij nierinsufficiëntie)
- Wanneer er een zwangerschapswens is of wanneer de patiënt reeds zwanger is
- Wanneer er andere specifieke vragen of problemen met de voeding zijn

Casus: afvaller valt af

- Mevrouw Roos , 43 jaar, met overgewicht en diabetes en wordt door de huisarts verwezen naar de diëtist om af te vallen. Mevrouw heeft al meerdere pogingen gedaan om het gewicht te verlagen en ziet het eigenlijk niet zitten.
- Als behandelaar weet u dat naast afvallen ook andere voedingsfactoren en beweging invloed hebben op de bloedwaarden van mevrouw

Wat is uw beleid als huisarts? En als diëtist?

1. De huisarts verwijst mevrouw naar de diëtist om af te vallen
2. De huisarts verwijst naar de diëtist om meer uitleg te krijgen over de voedingsrichtlijnen bij diabetes
3. De diëtist geeft mevrouw adviezen om af te vallen. Zij rapporteert de huisarts dat de behandeling gericht is op afvallen, zoals de verwijsbrief vroeg.
4. De diëtist legt de relatie uit tussen voeding en diabetes, het gewicht en bewegen. Zij rapporteert de huisarts dat uiteraard gestreefd wordt naar gewichtreductie maar dat in eerste instantie met name andere factoren (m.b.t. voeding en beweging) die van invloed zijn op de bloedglucosewaarden zijn besproken.

Overwegingen

- Belang gewichtsreductie in behandeling
- Motivatie patiënt
- Relatie verwijzer – diëtist
- Eerdere ervaringen diëtist

Casus: Zorg voor goede voeding

- Mevrouw Bos, 66 jaar en diabetes 2 komt bij de praktijkondersteuner en geeft aan dat zij zich de laatste tijd zo duizelig en beverig voelt. Zij ziet zelf niet waardoor dit zou kunnen komen. Mevrouw gebruikt enkel metformine. Uit het gesprek komt naar voren dat mevrouw probeert af te vallen. Zij eet 3 keer per dag, 's ochtends een eierkoek en 's middags een boterham. Haar warme maaltijd bestaat uit aardappelen, groente en vlees

Wat doet de praktijkondersteuner?

1. De praktijkondersteuner geeft aan dat de klachten mogelijk met het voedingspatroon te maken hebben en stuurt direct door naar de diëtist.
2. De praktijkondersteuner geeft adviezen mbt het inplannen van tussendoortjes en vraagt mevrouw bij aanhoudende klachten contact op te nemen.
3. De praktijkondersteuner geeft algemene adviezen over gezonde voeding bij diabetes, geeft het belang aan van een goed ontbijt en neemt contact op met de diëtist of zij verwacht dat er meer aandachtspunten zijn.

Overwegingen

- Kennis over voedingsrichtlijnen bij diabetes
- Patiënt direct willen helpen
- Drempel naar diëtist

Bedankt voor uw interactie!

Nog meer samenwerking:

Over koolhydraten en insuline

- Meneer vd Berg, 60 jaar, komt op het spreekuur bij de diëtist ivm diabetes mellitus II. Meneer gebruikt 4x daags insuline. Vanwege zijn werk heeft hij een onregelmatig voedingspatroon en slaat hij geregeld een maaltijd over. Meneer controleert zijn bloedglucosewaarden meerdere malen per dag en spuit bij zodra hij waarden ziet die boven de 10 mmol/l uitkomen. Hij heeft geregeld last van hypo's
- Als diëtist ervaar je dat de patiënt weinig inzicht heeft in de invloed van zijn leefpatroon op zijn glucosewaarden. Daarnaast constateer je dat de momenten van bijspuiten naast de normale eenheden niet op basis van de juiste overwegingen gebeurt

Voor welke samenwerking kiest u?

- De diëtist geeft meneer uitleg over koolhydraten en de invloed hiervan op de glucosewaarden. Daarbij leert de diëtist meneer in welke voedingsmiddelen welke hoeveelheid koolhydraten zit. Zij rapporteert aan huisarts en praktijkverpleegkundige dat het voedingspatroon nog niet optimaal is.
- De diëtist laat meneer een voedings- en beweegdagboek bijhouden en laat aan de hand hiervan zien welke factoren invloed hebben op de glucosewaarden. Daarnaast neemt de diëtist persoonlijk contact op met de praktijkverpleegkundige om te overleggen of het bijspuiten tijdelijk gestopt kan worden totdat meneer meer inzicht heeft in de factoren die van invloed zijn op zijn glucosewaarden
- De diëtist vraagt verder uit wat de reden is dat meneer dagelijks bijspuit en wat hij denkt dat oorzaken kunnen zijn waardoor de glucosewaarden zo schommelen. Hierop geeft zij vast enkele voedingsadviezen en laat meneer een dagboek bijhouden. Daarnaast neemt zij contact op met de praktijkverpleegkundige om een afspraak te maken voor een gezamenlijk consult met de cliënt waarin zowel de voeding, beweging als het insulinegebruik aan bod komen.

Overwegingen

- Wensen patiënt
- Tijdsbesteding
- Beschikbare ruimte